

Σχολή Γεωπονικών Επιστημών - Τμήμα Γεωπονίας
Εργαστήριο Εδαφολογίας
Μάθημα: Θρέψη Φυτών – Γονιμότητα Εδαφών

Υπεύθυνος καθηγητής Τζανακάκης Βασίλειος

12^η Εργαστηριακή Άσκηση: Λιπάσματα - Ασκήσεις

Εισηγητής:
Δρ. Ζηδιανάκης Ιωάννης

Λιπαντικός τύπος

Λιπαντικός τύπος (ή βαθμός του λιπάσματος, τίτλος του λιπάσματος) = % περιεκτικότητα του λιπάσματος σε λιπαντικές μονάδες

Λιπαντική μονάδα N $\rightarrow$ Kg N

Λιπαντική μονάδα P $\rightarrow$ Kg P₂O₅

Λιπαντική μονάδα K $\rightarrow$ Kg K₂O

π.χ. Λίπασμα με λιπαντικό τύπο 13-0-46: N $\Rightarrow$ 13 λ.μ., P $\Rightarrow$ 0 λ.μ., K $\Rightarrow$ 46 λ.μ.

Στα 100 Kg λιπάσματος περιέχονται:

- 13 Kg N
- 0 Kg P₂O₅
- 46 Kg K₂O

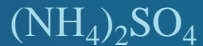

Ασκήσεις Λιπασμάτων

Άσκηση 1.

1) Ποια η περιεκτικότητα της θειικής αμμωνίας $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ σε N και S ;

$$AB_N=14$$

$$AB_H=1$$

$$AB_S=32$$

$$AB_O=16$$

$$MB_{(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} = 2 \times 14 + 8 \times 1 + 32 + 4 \times 16 = \mathbf{132}$$

Στα 132 kg $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ έχω 28 kg N 32 kg S

$$100 \qquad \qquad \qquad x_1 \qquad \qquad \qquad x_2$$

$$x_1 = 2.800/132 = 21,2 \text{ kg N}$$

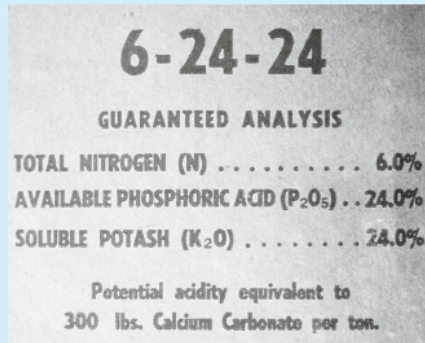
$$x_2 = 3.200/132 = 24,2 \text{ kg S}$$

Άρα βγήκε ο λιπαντικός τύπος της θειικής αμμωνίας 21-0-0

Περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε θρεπτικά στοιχεία

ΠΛΑΙΣΙΟ 16.3 ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΑΖΩΤΟΥ, ΦΩΣΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΙΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ ΣΕ ΕΝΑ ΣΑΚΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ 6-24-24;

ΕΙΚΟΝΑ 16.25 Τυπική εμπορική σήμανση (ετικέτα) λιπάσματος. Πρέπει να γίνει υπολογισμός για να προσδιοριστεί το ποσοστό του P και K στο λίπασμα διότι η περιεκτικότητα εκφράζεται σαν να ήταν τα θρεπτικά σε μορφή P_2O_5 και K_2O . Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι μετά την αλληλεπίδραση με τα φυτά και το έδαφος, τα υλικά αυτά θα προκαλέσουν αύξηση της εδαφικής οξύτητας που θα εξουδετερωθεί από 300 μονάδες $CaCO_3$ ανά 2000 μονάδες (1 τόνος=2000 lbs) λιπάσματος.

Η τυπική σήμανση στην ετικέτα των λιπασμάτων αναφέρει το ποσοστό N, P_2O_5 , και K_2O . Συνεπώς μια συσκευασία λιπάσματος (Εικόνα 16.25) με σήμανση στην ετικέτα της 6-24-24 (6% άζωτο, 24% P_2O_5 , 24% K_2O) περιέχει 6% N, 10,5% P και 19,9% K (βλέπε υπολογισμούς στη συνέχεια).

Για τον προσδιορισμό της ποσότητας λιπάσματος που απαιτείται για μια δεδομένη ποσότητα του συγκεκριμένου στοιχείου, πρώτα μετατρέπεται το ποσοστό του P_2O_5 και του K_2O σε ποσοστά P και K, με τη μετατροπή του P σε P_2O_5 και του K σε K_2O . Χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι υπολογισμοί:

Τα μοριακά βάρη του P, K και O είναι 31, 39 και 16 g/mol αντίστοιχα:

Μοριακό βάρος του $P_2O_5 = 2(31) + 5(16) = 142$ g/mol

$$\text{Αναλογία P στο } P_2O_5 = \frac{2P}{P_2O_5} = \frac{2(31)}{2(31) + 5(16)} = 0,44$$

Μετατροπή $P_2O_5 \rightarrow P$, πολλαπλασιάζεται το ποσοστό του P_2O_5 με 0,44

Μοριακό βάρος $K_2O = 2(39) + 16 = 94$

$$\text{Αναλογία K στο } K_2O = \frac{2K}{K_2O} = \frac{2(39)}{2(39) + 16} = 0,83$$

Μετατροπή $K_2O \rightarrow K$, πολλαπλασιάζεται το ποσοστό του K_2O με 0,83

Έτσι, εάν η συσκευασία λιπάσματος της Εικόνας 16,25 περιέχει 25 kg λιπάσματος 6-24-24, θα δώσει 1,5 kg N ($0,06 \times 25$), 2,6 kg P ($0,24 \times 0,44 \times 25$), και 5 kg K ($0,24 \times 0,83 \times 25$).

Ασκήσεις Διαλύματα

Άσκηση 1.

Να παρασκευασθεί πυκνό διάλυμα NH_4NO_3 με περιεκτικότητα σε N 12.500 ppm.

$$MB \text{ NH}_4\text{NO}_3 = 80$$

$$AB_N = 14$$

$$12.500 \text{ ppm N} = 12.500 \text{ mg N/L} = 12,5 \text{ g N/L}$$

$$\begin{array}{rcl} \text{Τα } 80 \text{ g NH}_4\text{NH}_3 & \text{περιέχουν} & 28 \text{ g N} \\ x & & 12,5 \text{ g N} \end{array}$$

$$X = 35,7 \text{ g NH}_4\text{NO}_3$$

Άρα, πρέπει να διαλυθούν 35,7 g NH_4NO_3 /L

Ασκήσεις Διαλύματα

Άσκηση 3.

Δίδεται λίπασμα 13-0-46. Να παρασκευασθεί πυκνό διάλυμα που να περιέχει 25.000ppm K.

$$25.000 \text{ ppm K} = 25.000\text{mg K/L} = 25\text{g K/L}$$

Τα 100 g λιπάσματος 13-0-46 περιέχουν 46 g K_2O ή $(46 \cdot 0,83)$ 38,18 g K
x 25 g K

X= 65,47g λιπάσματος 13-0-46

Άρα, πρέπει να διαλυθούν 65,47g λιπάσματος 13-0-46 σε 1 λίτρο διαλύματος

Ασκήσεις Διαλύματα

Άσκηση 4. Μία δεξαμενή που χρησιμοποιείται για το πότισμα χρυσανθέμων έχει χωρητικότητα $8,5 \text{ m}^3$. Αν θέλαμε να λιπάνουμε την καλλιέργειά μας με 400 ppm N και 400 ppm K χρησιμοποιώντας τα λιπάσματα $20,5-0-0$ και $13-0-44$ πόση ποσότητα από το καθένα θα διαλύσουμε στη δεξαμενή;

$$400 \text{ ppm N} = 400 \text{ mg N/L} = 0,4 \text{ g N/L} = 400 \text{ gN/1000L} = 400 \text{ gN/m}^3$$

Στο 1 m^3 χρειαζόμαστε 400 g N

$$\text{Στα } 8,5 \text{ m}^3 \quad \text{Xg N} \quad = 3.400 \text{ g N ή } \mathbf{3,4 \text{ Kg N}}$$

Ομοίως:

$$400 \text{ ppm K} = 400 \text{ mg K/L} = 0,4 \text{ g K/L} = 400 \text{ gK/1000L} = 400 \text{ gK/m}^3$$

Στο 1 m^3 χρειαζόμαστε 400 g K

$$\text{Στα } 8,5 \text{ m}^3 \quad \text{Xg K} \quad = 3.400 \text{ g K ή } \mathbf{3,4 \text{ Kg K}}$$

➔ Συνεπώς, χρειαζόμαστε ακόμη $3,4 - 1,2 = 2,2 \text{ Kg}$ τα οποία θα πάρω χρησιμοποιώντας το λίπασμα $20,5-0-0$

Τα 100 Kg λιπάσματος $20,5-0-0$ περιέχουν $20,5 \text{ Kg N}$

$\Omega \text{ Kg} \quad \quad \quad 2,2 \text{ Kg N}$

$\mathbf{\Omega = 10,7 \text{ Kg λιπάσματος } 20,5-0-0}$

Τα 100 Kg λιπάσματος $13-0-44$ περιέχουν $44 \text{ Kg K}_2\text{O}$ ή $(44 * 0,83) 36,52 \text{ Kg K}$

$\text{X} \quad \quad \quad 3,4 \text{ Kg K}$

$\mathbf{X = 9,3 \text{ Kg λιπάσματος } 13-0-44}$

Τα 100 Kg λιπάσματος $13-0-44$ περιέχουν 13 Kg N

Τα $9,3 \text{ Kg} \quad \quad \quad \Psi \text{ Kg N}$

$\Psi = 1,2 \text{ Kg N}$

Άρα, θα διαλύσουμε $9,3 \text{ Kg}$ $13-0-44$ και $10,7 \text{ Kg}$ $20,5-0-0$

**Ευχαριστώ για την
προσοχή σας !!!**